

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postryder verschijnt s'ondsdays, s'donderdags en zaterdags.

Men schryft in te Tongeren by M. COLLEE, boekdrukker uitgever van dit blad, groote markt, 20, en by alle postdirecteurs.

Alle toezending van brieven, annoucen, geld, enz., moet gefrankeerd zyn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een blad afzonderlyk, 20 centiem.
De aankondigingen, per drukregel, 15 centiem.
De reclamen, per drukregel 25 centiem.

TONGEREN, DEN 17 JANUARY.

Vervolgung tegen de bisschoppen in Frankryk.

De *Moniteur* meldt, gelyk wy gezegd hebben, dat de zaak van Mgr den bisschop van Moulins, die niettegenstaende het verbod van M. Baroche, de pauselyke encyclyk op den predikstoel heeft afgelezen, zich in de handen van den staetsraad bevindt.

Minister Baroche, een vrydenker, durft zich derhalve tegen het fransche episcopaat stellen; hy beroept den geleerden en erbidweerdigen bisschop van Moulins, Mgr de Dreux-Brézé, wegens overtreding, voor den staets-raed.

Maer er zyn alreeds acht andere bisschoppen en aertsbisschoppen, die het voorbeeld van hunnen broeder gevogd hebben: de aertsbisschoppen van Tours en Rennes; de bisschoppen van Angers, Carcassonne en Poitiers hebben hunne stem als kerkvoogden reeds doen hooren. De vier eersten hebben, even als de hoogwaardige aertsbisschop van Kameryk en de bisschop van Montauban, stoutmoedig geantwoord aen den minister. Maer de bisschop van Poitiers heeft, even als zyn kollega van Moulins, geheel de pauselyke encyclyk van den predikstoel afgelezen, met eene toespraak, welke hy aen al de leden zynor onderhoorige geestelykheid toegezonden heeft.

Zal het gouvernement des keizers den genomen maatregel tegen Mgr de Dreux-Brézé, durven toepassen op de andere kerkvoogden? Zal het geheel het fransche episcopaat voor den staetsraad durven beroepen? Wy zullen zien. Naer men verzekert is dezer dagen over dat vraagstuk een ministerraad gelegd geweest onder 's keizers voorzitting.

Iets wat wy stellig voorop durven verzekeren, is, dat de fransche kardinaals, aertsbisschoppen en bisschoppen de regten der Kerk en hunne eigene regten weerdig en de onverschrokken zullen handhaven, al mogte hen ook de vervolging, het geweld en de ballingschap bedreigen.

Maer hoe magtig Napoleon III zich ook moge denken, zal by ondervinden dat Frankryk 38 millioen katholieken telt, die in geloofskaken van hem noch zyne ministers de minste bevelen verwachten, en getrouw zullen blyven aen hun geestelyk opperhoofd den Paus van Rome.

M. Danneboom, ontvanger der registratie te Bilsen, is ontvanger te Harlebeke genoemd.

M. Vanderbruggen ontvanger der registratie te Thielt, is te Bilsen genoemd.

M. Duvelaer, ontvanger der registratie te Brée, is te Thielt genoemd.

M. De Liser, ontvanger der registratie te Borgloon, is te Dendermonde genoemd.

M. Willems, ontvanger te Poperingen is te Borgloon genoemd.

M. Hanssens, ontvanger der registratie te Peer, is te Poperingen genoemd.

M. Filiiers, ontvanger der registratie te Laroche, is te Peer genoemd.

Uitberating van het Grauwvuer.

Wy ontleenen nog de volgende byzonderheden aen de dagbladen van Bergen, over de verschrikkelijke ramp waer van de koolmyn gezegd *Cherrières*, den 3 dez-er maed het tooneel is geweest.

Op het oogenblik der ontploffing waren er, zoo als vroeger reeds gemeld is, 117 arbeiders in de myn. In den beginne was het onmogelyk hun ter hulp te komen: het gebouw brandde; een dikke rook droog uit de opening van den put en aaby de ladders, aen den inkom werden de ligen uitgelooft. Al de werklieden schenen onvermydelyk verloren. Na ongelooft ke poogingen was men ten 11 ure het vuer meester.

Niettegenstaende het gevaer van een onderzoek in dergelyke omstandigheden, lieten zich eenige moedige mannen in den bak nederdalen. Op dit oogenblik komt er een ontsnapte uit den put *St. François*, meldende dat verscheidene zyner makkers hem volgen; kort nadien komt de markerder uit den ladderput en zegt dat hy door twintig werklieden gevolgd wordt.

By het vernemen dier blyde tydingen daelt er een straeltje hoop in de gemorderen der onstanders, en de tranen houden een oogenblik op met stroomen.

Ter zelfder tyd worden er dry gekweten in den bak boven gebracht, en zy die hen vergezellen zeggen dat er velen nog leven, dat zy hen hebben hooren om hulp roepen. De bak daelde op nieuw in den put met MM. Hocquet en Maressé, ingenieurs; Bureau, oud-direkteur, en twee

werklieden. Van een anderen kant daelde M. Mathieu, verantwoordelyke direkteur, langs den ladderput naer beneden, en hy kwam welhaest melden dat 35 werklieden, die in de onderste galeryen werkten, nog leven en welhaest naer boven zouden komen. Dit waren allen goede tydingen, die de hoop onder de aanwezigen verspreidden.

Maer rond 3 ure, toen MM. Hocquet en Maressé uit den put kwamen, kende men eerst gansch de uitgestrektheid van het ongeluk. Zy hadden al de werken onderzocht en in de voornaemste galery lagen 56 lyken...

Uit genomen inlichtingen blykt, dat de ontploffing op twee verdiepingen heeft plaats gehad: de eene op 453 en de andere op 470 meters diepte. Op deze tweede plaats waren 35 werklieden; op het oogenblik der ontploffing werden al hunne lampen uitgedoofd. Een hunner Firmin Colmant, een krachtdadig man, vereenigde allen rondom zich en verbod hun zich te verwyden, uit vreeze van nieuwe gevaren; hy raedde hen aen geduldig te wachten tot men hun helpen kwam. Wel waren zy in de grootste duisternis; maer voor een zekeren tyd hadden zy niets te vreezen, want de verlichting was hersteld en ze waren niet zonder levensmiddelen.... Allen zyn gered geworden.

Op de verdieping van 453 meters diepte werkten 70 arbeiders, en het is daer dat de allereerste ontploffing heeft plaats gehad. De werken van die verdieping werden in twee voornaemste wyken verdeeld — ten zuiden en ten noorden. — De noorderwyk is samengesteld uit eene exploitatie ten oosten en ten westen; alleen de werklieden, welke zich aen dezen kant bevonden, zyn gered; al de anderen waren verloren.

Welke zyn de oorzaken van die schrikkelijke ramp? In deze omstandigheden, even als in de vorigen, zullen zy waarschyndlyk ongekend blyven; het is eene stellige zaak dat de twee ontploffingen met eene tusschenpoos van eenige minuten hebben plaats gehad.

De iever en de zelfopoffering der werklieden om hunne kameraden ter hulp te snellen, moest gematigd worden, anders hadde men alle oogenblikken nieuwe ongelukken te betreuren gehad.

Onder de dood-n bevindt zich een persoon, welke voor de eerste maal in de koolmyn *Cherrières* werkte en zich nog maer een uer in den put bevond.

Wy mogen de zelfopofferingen niet vergeten, waer van de geestelykheid en het magistratuur van Dour, in deze omstandigheid schitterende bewyzen heeft gegeven. Overigens is het een verblydend teken dat er in verschillende steden inschryvingen zyn geopend en konc-rien worden ingerigt, om de weduwen en weezen der slagtoffers ter hulp te komen. Wy zyn verzekerd dat het liefdadige Antwerpen niet zal ten achtere blyven, maer middelyk zyn aendel leveren.

De koning heeft aen den gouverneur van Henegouwen 1,500 fr. gezonden, om aen de nabestaenden der slagtoffers te worden uitgeleed.

Nog eene martelares van de kringollen

Men leest in den *Pays*:

Eergisteren namiddag had er in een hotel der *rue Ste-Anne* een betreuensweerdig tooneel plaats. Eene vrouw, zinneloos van schrik, mitte hertverschurende kreten en daelde zoo hard zy kor van den trap van het hotel. Haer kleed had vuer gevat en zy was geheel door vlammen omringd, welke door ieder van hare bewegingen nog heviger gemaakt werden.

Deze nieuwe martelares van de kringollen was eene jonge duitsche dame, welke denzelfden morgen in het hotel was afgestapt. Eene harer vriendinnen wachtte haer in het hotel. Zy hadden te samen het onthyt genomen en klaptien rustig in den hoek van den haerd. Door eene onvrywillige beweging was haer rok met het vuer in aanraking gekomen en was haer kleed in brand gelogven.

De reizigers en bedienden kwamen op haer geschreeuw toegesnel. Men bragt haer onmiddelyk hulp. Doktor Paul Collin, welke men was gaen roepen, onderzocht hare wonden. Dezelve zyn verschrikkellyk. De rug en de armen waren schierst ééné wond. Haer gelaet is op verschillende plaatsen verbrand en zy zal gansch misvormd zyn.

Terwyl men haer voorzigtlyk de kleeeren uitrok, liet zy hertverschurende kreten hooren en weende hevig van pijn. Op zekere plaatsen bleven het vlesch en de huid aen de stof plekken; er was veel tyd noodig om de jonge vrouw te ontkleeden en het eerste verband te leggen.

Eindelyk werden rug, armen en beenen met eene laag gaspate en gekookte aardappel-n overdekt. De pijn is zoo hevig niet meer, doch het is nog onmogelyk te weten of de wonden niet doodelyk zullen zyn.

Er is echter een eenvoudigh middel om die verschrikkelike toevallen te voorkomen: een weinig abin of eenige grammen koperzuer, in den stybel der rokken gemengt, zyn voldoende om dezelve onontvontbaar te maken. De stoffen, aldus toebereid, verkolen en ontvlammen niet, doch er zyn weenige vrouwen welke voorzigtig en verstandigh genoeg zyn om dit middel te gebruiken.

Engelsche boksaers.

De voornaemste gebeurtenis van de week, te Londen, is de groote koksparty, welke verleden woensdag heeft plaats gehad tusschen Wormald en Marsdon, die elkander den titel van kampioen van Engeland betwisten. Sedert de worsteling tusschen Tom-King en Jam-Maer, in november 1862, worsteling welke ten gevolge van de bemoeijng der engelsche police, herucht is gebleven, was Engeland van dergelyk tooneel beroofd.

De bokser Wormald heeft zynen tegenstrever Marsdon overwonden en ten gronde geworpen.

De engelsche dagbladen deelen wydoopige byzonderheden over den boksparty mede. De juiste gezondheidstoestand der twee medelingers wordt besproken en hun gewicht opgegeven: dat van Wormald is ongeveer 160 pond; maer hy zag er minder krachtyg uit dan Marsdon, een sterke kerel wegende ongeveer 170 pond. Niettemin werd er voor Wormald gewed, omdat deze den hovesing van de aanwezigen was.

Na al de gewoone toebereidselen, begaven de stryd-ers zich, half naekt, in de worstelplaats, bygestaan van hunne getuigen, die het woord *time* uitspraken, waerop het gevecht begon. Het duerde niets minder dan 37 minuten en de stryd werd achttien keeren hervat; eindelyk viel de arme Marsdon aen de voeten van zynen tegenstrever Wormald, die tot kampioen van Engeland werd uitgeroepen.

Vrydag avond heeft er in eene herberg aen de Werf te Antwerpen, een geval plaats gehad, dat de aanwezigen diep heeft ontroerd.

De genaemde Van Bortel was, nu zeven jaren geleden, als kajuitjongen met een amerikaensche schip voor eene verre bestemming vertrokken. Hy was alsdan 12 jaren oud en van dien tyd af had hy niets meer van zich laten hooren. Zyne nabestaenden meenden dat hy sinds lang door de haerjen was opgeeten of hier of daer op eene vreemde kust gestorven was. Nu echter is de jongen — thans 19 jaer oud — onverwacht teruggekeerd, na de wereld te hebben rondgezweven. Hy was op een hollandsch vaertuig in Nieuwe Diep aengekomen en vandaer was hy aen boord van den *Telegraf*, te Antwerpen gearriveerd. Na lang zoeken vond hy eindelyk, in eene herberg aen de Werf, zynen vader en vlog hem in de armen, uitroepende: Myn vader! ik ben uw zoon! De gelukkige vader kon in den begin zyne eigene oog-n niet gelooven, maer welhaest werd hy door zyn vaderlyk gevoet overtuigd en drukte zyn wedergestonden kind, dat hy nimmer had ghehoopt weder te zien, vreugdelyk aen het hert. De aanwezigen waren door dit tooneel diep ontroerd.

Eergisteren hield een heeren-rytuig voor eene ryke woning van Brugge stil; de achterknecht sprong af, klouk en opende de portel, toen hy met verbazing zag dat zyne mevrouw niet in 't rytuig zat, die een visielkerje als nieuwaers-bezoek moest afgeven. Een der koetsiers, meenen te dat mevrouw, by 't uitgaen der poort ten haren, reeds ingestapt was, had het rytuig gesloten, en ze waren haestig met eene ydele koets vertrokken! Men kan denken welke schrobblang van der zwiep zal gekregen hebben.

Men schryft uit Leuven, dat er ten gevolge der heiligschennis, aldaer begaen, een algemeen *triduum* geboden is. De plegtigheid zal plaats hebben den 22, 23 en 24 January en zal bestaan in diensten, vespers, aanbidding van het venerabel, predikatiën en eindelyk eene processie rond de kerk. De geestelyke overheid noodigt al de geloovigen uit de H. Tafel te naderen, en alzoo by te dragen om de schande en oneer uit te wisschen, welke door twee ellentigen de altaergeheimen is aengedaen.

Tusschen vrydag en zaterdag nacht is er in de kerk van Sempst eene heiligschending, by middel van diefstal gepleegd; na verschillende woerwerpen aen de kerk ontroofd te hebben, heeft men eindelyk de ciborie ontstolen, waerom men het H. S. krament heeft geschild. Wy hopen dat het regterlyk onderzoek, de daders dezer heiligschending zal op het spoor geraken.

Het is den 14 dez-er dat de 4^e afdeling van het mexikaensche legioen uit Auldaerde vertrokken is. Deze afdeling bestond uit 6 officieren en 200 mannen.

— DE KINDERPOKKEN — Een Fransch blad, de *Opinion du Midi* berigt dat de kinderziekte sedert eenigen tyd te Nimes en omstreken groote verwoesting heeft aengerigt. Het blad geeft vervolgens een voorbehoedmiddel aen tegen deze vreeselyke epidemie, dat zeer eenvoudig is, weinig kost, en alzoo onder elks bereik valt. Dit middel bestaat uit teer en water waer van elk de helft genomen wordt, welk mengsel men, na het goed geschud te hebben tweemaal vier-en-twintig uren trekken laet.

Vervolgens giet men het trekseel zorgvuldigh af, en zorgt dat dit luchticht gesloten blyft. De regel van het gebruik is: twee glazen des morgens, twee uren vóór het souper, met dezelfde tyds-paling. Wat de ontdekking van dit behoedmiddel aengaet dat voor onfeilbaar gehouden wordt, zoo verlaet de *Opinion*, dat het in de engelsche koloniën van Amerika ontdekt werd, en reeds lang met het beste gevolg ook in Engeland en Ierland wordt aangewend.

Het blad geeft ook een middel aen om te beletten, dat de pokken diepe sporen op het gelaet achterlaten. Het bestaat in fyn kryt met room vermengd, dat onmiddelyk op de pokken werd aangewend, wanneer deze zwellen, en dat gedurig moet vernieuwd worden. De frysheid van de room voorkomt het jucken, terwyl het kryt de stof, die zich in de pok bevindt, allengs doet verdroogen, zonder dat deze in het vleesch inzwert en daerdoor kullen en naden achterlaet.

— SCHRIKKELYKE ZEE-RAMP 197 DOODEN. — De *Peruvian*, die van Canada te Liverpool is aengekomen, brengt de tyding mede van het verlies des steamers *North American*, den 16 december uit New Orleans vertrokken, met 203 zieke soldaten, 12 passagiers en 44 man der ekwipage. Een lek was door de tempeest ontstaan, en men moest de sloepen nitzetten; gedurende de reddingspogingen zonk de *North American*. Van de 250 personen die aen boord waren zyn er 197 verdrinken. Tusschen de slagtoffers zyn kolonel Saunders en luitenant kolonel Horn.

Al de dames zaten de eersten in de sloepen. De bark *E Libby*, van Cardenas, heeft de overlevenden naby de plaats der ramp opgenomen. De kapitein en 10 man der ekwipage zyn by dit getal.

Politieke verrekhyker.

De vermindering der buitengewoone oorlogskosten schynt in Europa aen de dagorde te zyn. Men weet dat Italië reeds dezer weg is ingeslagen; Oostenryk is bereid zyn budget te vermindern, en Engeland houdt zich bezig met belangryke spaarzameheden te verwezenlyken. De *Globe* bestatigt de aenspanning dat, sinds dry jaer, 2 millioen en half pond sterling op de budgetten van oorlog en zeevaert gespaerd werden, en het blad verhoopt dat, dit jaer, het cyfer der vermindering op 3 millioenen zal kunnen ghebragt worden.

Men leest in de *Mercur van Altona*, van den 9 January: Eene eerste vecht-party had laetsten donderdag in een openbaer gesticht van Altona tusschen oostenryksche en prussische soldaten van het garnizoen plaats. Deze twist is gisteren herbegonnen, en is zoo erg geworden dat Oostenrykers en Pruisen met het bloote zwaard gevochten hebben; en dat verscheidene soldaten gewond werden. Talryke oostenryksche en prussische wachten hebben gedurende den ganschen nacht de stad doorwandeld en verscheidene soldaten aengehouden. Doch ondanks de genomene maatregelen hebben deze wanorders heden op nieuw aenvang genomen. In de tegenwoordige omstandigheden kunnen dergelyke geschillen welligt niet zonder zwaarigheid wezen.

Men schryft uit Berlyn aen den *Correspondent van Nuremberg*, dat al prussische getrouwde officieren die in de hertogdommen in garnizoen zyn, door hunne huisgezinnen vervoegd werden, en dat zy zich thans bezig houden met huisvesting, voor eenen tyd van dry jaer, te zoeken. In dit feit waer, dan is het atelyk een bewys dat Pruisen er niet aen denkt spordig de hertogdommen te verlaten.

Italië.

Men meldt uit Rome, onder dagteekening van heden, dat de deken van het H. Kollegie, aen den kardinael Andrea heeft doen bevelen onmiddelyk naer Rome terug te keeren. In geval de kardinael zou weigern, denkt men dat er tuchtingende maatregelen ten zynen opzigte zullen genomen worden.

De stedelyke raad van Rome heeft het ontwerp van budget op het sekretariaet neêrgelegd, ten einde de opmerkingen der inwooners te ontvangen.